

Tursejlads:

Med »Albatrossen« til Berlin og Polen

Hvis du er til en spændende oplevelsestur hos vores hyggelige og hjælpsomme naboer mod syd, bør du læse denne artikel fra Lotte. Med hende som lods kan du selv få en god tur af det.

Af Lotte Madsen

Vi bor til hverdag på Femø - 50 minutter ude i havet hvis man sejler med færgen fra Kragenæs, og der har vi også vores træskib »Albatrossen« på 36 fod liggende. Vi har gennem årene begivet os ud på mange gode og spændende ture, og allerede i år 2002 havde vi planlagt at tage turen til Berlin og Polen, men da vejret faldt så umådelig fugtigt ud opgav vi. Derfor havde sø- og flodkort over området ligget og samlet støv hele vinteren.

Men 1. juli i fjor var vi søklar og stævnedes ud fra øen med kurs mod Berlin. Om bord var vi Jens og Lotte samt vores to voksne børn Emil og Maj. På grund af en lidt blan-

det vejrudsigt og strømmens retning på Oder, besluttede vi at sejle over Travemünde.

Hvis man er ihærdig, og det var vi, kan man med en motorkraft på 6-7 knob, sejle fra Nykøbing F. til Travemünde på ca. 14 timer. Altså en god dagssejlad og med plads til at krydse lidt for bølgerne, når der kommer regnbyger.

I Travemünde skulle vi proviantere lidt. Bl.a. skulle der desværre købes et nyt gæsteflag i stedet for det, der lå hjemme i bryggerset. Det voldte lidt problemer, indtil vi fik den ide, at vi kunne pille et af de souvenirflag af stangen, som kunne købes på ethvert gadehjørne, »Die Fahne« som ekspedienten sagde, da vi betalte

det med to Euro.

Så kunne vi begive os mod Lübeck. Vi havde den relevante litteratur ombord såsom: Finn Havlands »Europas vandveje« og Ole Kofoed-Olsens »Nordtyske floder« samt »Europas indre vandveje«. Desuden havde vi relevante udklip fra »Tursejleren«. Her kan man hente en masse nyttige oplysninger og gode råd, men man skal være åben for, ting kan være ændret, siden det blev skrevet.

Lübeck

Det gælder f.eks. havneplads i Lübeck. Da vi sidst var på flodtur her, for fem år siden, lå vi nede bag det røde pakhus ved den store kaj. Her satte vi,

sammen med en masse andre sejlere, liv og lemmer på spil ved at kravle op og ned ad den glatte mur for at overnatte gratis.

Denne gang undrede vi os over, at der lå så få andre. Vi forstod det først, da vi blev vækket af en havnefoged, der ville have 17 Euro. Vores indvendinger angående manglende faciliteter, såsom vand, toilet og bad, blev mødt med en henvisning til »sømandshjemmet«, der ligger 10 min. gang derfra. Her kan man efter forhandling få lov at tisse for én Euro.

Heldigvis var der stadig masser af spændende tilbud i Lübeck, også selv om der faldt en del nedbør. Sidst besøgte vi

kirkerne, så »Døden fra Lübeck« og hørte en dejlig kirkekoncert. Denne gang besluttede vi os for at undersøge dukketeatermuseet nærmere. Det skulle vise sig at være et klogt valg. En anderledes verden åbnede sig, så snart vi trådte ind, og vi blev så fascineret af denne familie, der i generationer har samlet dukker fra hele verden og spillet teater, at vi også blev fristede til at købe billetter til en forestilling – en herlig oplevelse.

Og så er der jo markedet i Lübeck. Det er altid et besøg værd, og navnlig de kvindelige medlemmer af besætningen havde svært ved at løsrive sig. Udbudet af frugt, grønt, krydderurter, og forskellige olier, indbyder til grundig proviantering.

Elbe-Lübeckkanalen

Efter Lübeck sejlede vi videre ned ad Elbe-Lübeckkanalen, hvor sluserne startede. Vi havde jo prøvet det før, men rutinerne skulle alligevel på plads. Det kan man stille og roligt få, for når man kommer denne vej, er det nogle små »lette« sluser.

Et nyt indslag ved sluserne var, at man skulle melde sig via et samtaleanlæg ved en orange stander, hvor der står »sportsboote« og ikke via VHF, som tidligere. Oppe fra slusen får man så besked om ventetid, og hvilken lægter, man evt. skal følge efter.

Vores arbejdsdeling er, at Jens sejler ind i slusen, og vi andre giver tegn, når vi er ud for en pullert eller en stige. Jeg står midtskibs og sætter springet, Emil sætter forfortøjning, og Maj tager den agter. Vi skifter i samme rækkefølge, og slipper aldrig samtidig. Vi sætter fortøjningen fast, når slusningen er slut, så skruvandret fra de store lægtere ikke »tager« os. Jeg er så den, der sejler ud af slusen, mens de andre holder fra og passer fenderne.

Der er masser af Yachthafen'er på vej mod Lauenburg, men man kan også ligge ind

ved sluserne, hvis man kommer sent. Vi lå således fint for natten ved sluserne Krummesse og Witzeze efter aftale med slusemesteren.

Nede ved Lauenburg skal man sejle et lille stykke mod højre ud i Elben. Det er et flot stykke, fordi man sejler langs de gamle huse, og fordi man pludselig er på en flod. Vi var dog lidt anspændte for Was-

bewerket sammen med en masse store flodlægtre, der også skulle de 30 meter op med vandelevatoren. Det var igen en fantastisk oplevelse at kigge ned bagtil og se landskabet forsvinde under sig, og så sejle ud oppe på Lüneburger Heide, mens fuglene sang.

Vi overnattede i Uelsen, en lille privat og hyggelig havn, som medlemmerne af yacht-

gederams spejlede sig i det.

Det eneste drama oplevede vi, da vi var trætte af at ligge bagved en tungt lastet flodpram, og derfor besluttede at overhale den. Da vi var kommet op på siden af den, måtte vi presse Albatrossen til det yderste, fordi lægteren tilsyneladende »slugte vores energi«. Lægteren bestod oven i købet af flere ekstra lange træk, så det forekom os som en evighed, før vi, stærkt lugtende af varm motor, endelig var færdige med at passere og genvandt vores fart.

I Wittingen skulle der være en anlægsplads, hvor man frit kunne ligge for natten. Men der var nu bygget en lille yachthavn, så der gik vi ind i stedet. Det viste sig dog at være et udmærket sted. Det vrimlede med blåbær og vilde hindbær i skoven, og vi faldt i snak med en mand, mens vi betalte havnepenge.

Da vi fortalte, at vi var på vej til Berlin, ville han vide, om vi havde et flodkort over byen. Det havde vi ikke troet var nødvendigt, fordi vi jo havde flodbogen. Han rystede på hovedet og sagde, at Berlin er et virvar af floder og kanaler, som vi ikke kunne finde rundt i uden kort. Så forærede han os en hel tyk bog med flodkort over Berlin. Hvilken fantastisk hjælpsomhed.

Ved Wittingen kan man bunkre ved industrihagen, og den mulighed benyttede vi os af, for så slap vi for, at slæbe armene lange med dunke fra en tank. Solen var med os fra morgenstunden, og vi benyttede den rolige smukke sejlads til at lave lidt af den vedligeholdelse, der altid er på et træskib. Der blev også læst bøger og malet skitser af de smukke omgivelser, mens vi blev fulgt af rød glente, guldsmede og citrongule sommerfugle. Alt åndede idyl.

Mittelandskanalen

Sent på eftermiddagen drejede vi ned af Mittelandskanalen, og det var en skærende kontrast. Her var fyldt med ar-

Ren idyl på Elbe Seitekanal

serschutzpolizei havde valgt, at de ville følge os lidt på vej. Det gjorde det ikke bedre, at vi var af den overbevisning, at Hebewerk Scharnebeck, som var næste »stop«, ville lukke kl. 12 om søndagen, for det gjorde alle sluser, sidst vi var her.

Så vi kunne ikke give den lidt mere gas, men måtte pænt overholde hastighedsgrænsen. Det viste sig nu ikke at betyde en pind, for det var også lavet om. Man kan sluse hele dagen hver dag, og på hverdage om sommeren endda til kl. 21.

Elbe Seitekanal

Vi var nu drejet til venstre ned ad Elbe Seitekanal, og vi lagde os op i den lange kø foran He-

klubben selv har bygget og for nyligt moderniseret. Her blev vi mødt af hjælpsomme og gæstfrie folk. Og så kom det gode vejr. Det var godt, for vi havde ellers været nødt til at holde krisemøde i besætningen, fordi tonen var blevet for skarp. Det kan ske, når det har regnet ned i køjen, og alt tøj er ved at være vådt, samtidig med at man bliver gennemblødt ved hver slusning.

Men humøret var heldigvis højt, da vi næste formiddag genså slusen i Uelsen med de 23 meter høje slimede slusevægge. Og derefter havde vi den smukkeste sejlads ad Elbe Seitekanal med skove og marker på siderne. I solskinnet var vandet turkisfarvet, og de lilla

Som sild i en tønne. Vandeleatoren Schiffshebewerk Scharnebeck

bejdsfartøjer, vandet var brunt af mudder, og vi måtte hele tiden være yderst agtpågivende. Vi lagde ind ved Wolfsburg og aftalte, at vi ville stå tidligt op, så vi kunne besøge Autostadt Wolfsburg.

Og det blev en imponerende og uforglemmelig oplevelse. Det er selvfølgelig reklame for Volkswagen alt sammen, men det er dygtigt og flot gjort. Her har teknikere, reklamefolk og kunstnere arbejdet sammen om at skabe et oplevelsescenter for børn og voksne. Man bliver kastet rundt i en simulator, hører og lugter en gul Lamborghini i topfart, ser kæmpe træer lavet af glas og film på et 360 grader lærred i loftet. Man kan også komme på fabrikstur i et tog. Det koster 10 Euro per næse

for en dag, men så er der god underholdning til mange timer.

Herefter skulle turen til Berlin foregå måltrettet, så vi sejlede og slusede på livet løs, og alt gik godt bortset fra, at vi skræbede lidt maling og mistede en fender. Men vi så andre, der var i lidt større problemer.

Eks. en stakkels mand hvis tovværk kom i bekneb midt under en slusning. Han hev og sled fortvivlet, mens vandstanden faldt, og da det endelig lykkedes ham at komme fri, fik han et frit fald på omkring en meter. Derfor fandt vi en skarp kniv frem, så linen kunne kappes, hvis det skulle gå så galt for os.

I en anden sluse så vi en kvinde, hvis opgave det var blevet, at holde familiens store motorbåd til kun ved hjælp af

en bådshage. Foran båden lå en større flodlægte og gav skrue, så det kunne hun selvfølgelig ikke med det resultat, at de blev presset fra, og endte på tværs midt ude i bassinet. Da de prøvede at manøvrere, tømte de stævnen med fuld kraft in i slusevæggen.

Berlin

Når man skal til Berlin, skal man sejle et lille stykke op ad Elben lige efter slusen ved Rethensee. Her fulgte Wasserschutzpolizei os igen venligt på vej. Der var nemlig dette år ekstrem lav vandstand på Elben, så de ville sikre sig, at vi huskede at dreje af til styrbord ved det gule fyr.

Ved Vorstadt Brandenburg ligger der et fantastisk søområde. Her kan man enten ligge for svaj i bugterne eller lægge gratis ind, hvor der er skiltet med en gul trekant og underteksten »Herzlich Willkommen«. Det er gammelt østtysk område, og her ligger små charmerende byer med toppede brosten, og vi kunne snildt have tilbragt dagevis i områder med badning og fiskeri. Men vi skulle videre til Berlin.

At sejle til Postdam var endnu en positiv overraskelse. Den ene fantastiske bygning dukkede op efter den anden – orientalske slotte og gamle borge. Der var nogle, der havde haft rigtigt mange penge i det gamle Østtyskland.

Efter Postdam er der to muligheder: Man kan fortsætte ad Havel, eller man kan tage til højre ad Teltowkanal. Vi havde nu fundet vores uundværlige flodbogsgave frem og valgte den sidste. Den viste sig dog at være overraskende lang, og efter et par timers enerverende sejlads uden spor af anlægspladser, var vi ved at fortryde, da der på vores styrbords side dukkede et lille smørhul af en havn op.

Et lille »Sydhavnsmiljø«, hvor folk gik og arbejdede med at sætte deres skibe i stand til længere sejlads. Vi elsker at udveksle erfaringer

med andre træskibsfolk, så det var lige det rette sted for os. Vi kunne også herfra nemt køre med bus eller U-bahn ind til centrum af Berlin, og vi havde nogle spændende og intense dage i byen, hvor der virkelig er mange muligheder.

Vi var til »Loveparade« – en gigantisk teknofestival, der satte byen på den anden ende i dagevis. Vi var på loppemarked ude i Prinzenlauberg, en meget charmerende bydel, og på kunstudstilling på Martin Gropius Bau. I det hele taget vrimler Berlin med masser af moderne arkitektur overalt, hvor man kommer. Således også den nyrestaurerede Rigsdag, som vi havde det held at besøge i solnedgangen. Herfra kunne vi se udover Berlins meget forskellige tage og se kanalerne, der snor sig ind gennem hjertet af Berlin, som vi skulle sejle på dagen efter.

Oderfloden

Inden vi skulle videre nordpå mod Polen, tilbød vores »venner« fra havnen at checke vandstanden på Oder på internettet. Ostoder var for længst lukket på grund af lav vandstand, og Elben, som vi sejlede ad for fem år siden, var nede på 70 cm vand.

Så der var kun Westoder tilbage. Her var vandstanden 1.25 meter og stadig faldende p.g.a. hedeølgen. Vi stikker 1.20, så enten skulle vi samme vej tilbage, som vi var kommet, eller der skulle tages en chance. Vi gjorde det sidste. Men jeg føler her trang til at indspare en fodnote om den tyske venlighed og hjælpsomhed. Vi bor i et land, hvor man ofte hører dårlig omtale om tyskere, men vi har ikke mødt lignende gæstfrihed i nogle af de mange danske havne, vi har besøgt gennem årene.

Turen gennem Berlin skulle blive en oplevelse. Så snart vi var ude på Spree dukkede gamle østtyske bådgarager op, cafeer og »caribiske strandbrede« lå inde langs bredden. Vi passerede resterne af den gamle Berlinmur, og sejlede helt

tæt forbi Berliner Dom, Rigsdagen og Kansler Schröders strømlinede residens.

Derefter er mere industripræget område indtil man kommer til Spandau. Her er, som i Berlin og andre tyske byer, »båd p-pladser«, som man må benytte i op til 24 timer. Vi skulle nu bare parkere, mens vi provianterede og så op på siden af et bunkerskib for at få lidt brændstof.

Efter slusen ventede endnu et pragtfuldt søområde - Tegeeler See, hvor vi ankrede op. Den nat satte vi mobiltelefonen til at vække os hver anden time, som ankervagt. Vi vågnede op til en herlig morgen, hvor vi kunne hoppe direkte i baljen i strålende solskin.

Vi havde også en smuk sejlsads gennem det dejlige søområde, hvor der til siderne var snart nye boligområder og snart gamle fantasifulde sommerhuse helt ned til bredden. Senere bød dagen på et stykke af Oder-Havelkanal, som var langt og monotont, og vi var glade for at se den lille marina ved Marienfelder. Her blev vi hilset velkommen af en mand, der senere viste sig at være hafmeister, som kom svømmende gennem vandet på noget der mest af alt lignede en motorsav.

Dagen efter sejlede vi ind i hævewærket Niederfinow fra 30érne. Her blev vi hævet 36 meter ved hjælp af en fantastisk metalkonstruktion af wiirer, lodder og kæmpe »cykelkæder«. På den anden side af »slusen« åbenbarede der sig et smukt eksempel på malerisk forfald. Det var tydeligt, at vi befandt os i det gamle Østtyskland med de gamle afskallede huse omkransede af frodige køkkenhaver.

Ved den lille by Oberberg var der den fineste anløbsbro, hvor man måtte fortoje nogle timer for at proviantere. Natten tilbragte vi i Lunow bag en gammel lade i et nærmest provencalsk landskab.

Polen

Efter 18 dages tur skulle vi

passere toldstedet ved den polske grænse. Det ligger midt i et naturreservat med et rigt dyreliv. Først fortojer man ved det tyske toldsted. De blev lidt interesserede i os, da de så »vores unge mennesker« og ville vide, om vi havde drugs eller alkohol ombord.

Jeg havde heldigvis fastholdt et krav om minutvis oprydning inden grænsen, og måske derfor slap vi for en nærmere ransagning. Vi havde hørt om nogle papirer, man skulle udfylde til de polske toldere, og dem fik vi nu de tyske betjente til at give os.

På den polske side skulle det ikke gå helt så let. Vores datter var i besiddelse af et midlertidigt pas, og det vakte megen mistænksomhed. Der blev ikke bedre af, at ingen på stationen kunne tale hverken tysk eller engelsk, og at deres arkiv bestod af to store ringbind, som de bladrede rundt i. Efter et telefonopkald til det danske konsulat, fik vi endelig lov at sejle videre. Der ventede os endnu et smukt naturområde på vejen mod Stettin.

På flodkortet over Westoder er der markeret en havn endnu inden, man når byens centrum. Denne havn findes ikke mere, man skal helt op nord om byen og ud til Babie Male Lake. Det gør nu heller ikke noget, når man bare ved det, for det er også en spændende oplevelse at sejle ind i Stettin, gennem flotte gamle broer med den gamle by på begge sider, for så at komme ud i et flodområde, der minder om Amazonas - i hvert fald når der er hedebløge.

Når man så fundet en havn derude, der ligger flere på striben, er man et stykke udenfor Stettin centrum, og man må benytte bus eller taxa, som er ret billig. Prøv ikke at gå derind, det er en meget lang og kedelig gåtur.

Vi tilbragte et par dage i Stettin, men det var ikke de store kulturelle oplevelser. Vi gik bare rundt og studerede folkelivet, her hvor der stadig sidder gamle koner på gade-

Når slusningen er slut, skal der stadig holdes fast

hjørnerne og sælger bakker med grøntsager fra deres egen køkkenhave samtidig med, at Netto tilbyder et væld af kødpølser og konserver.

Her skulle de unge afmønstre. Så vi var kun »os to« om bord, da vi lagde ud med kurs mod Trebiez. En sejlsads på bare nogle få timer. Det er en lille idyllisk fiskerby, hvor de fisker fra store gule og grønne træjoller, og tjærer net og russer, som de hænger til tørre i solskinnet. Trebiez er også et toldsted. Man skal opsøge myndighederne på havnen, vise pas, opgive navn på skibet, og det tidspunkt hvor man sejler derfra.

Der bliver så skrevet og stemplet. For ude mellem 17. og 18. bøjeligger tolderne og tjekker os, når vi passerer. De

kom drønende i en meget hurtigtgående speedbåd, da de så os. Man skal i øvrigt holde tungen lige i munden og kikkerten for øjet herude, for det vrirler med fiskebøjer, skønt det er forbudt. Men ellers var vi helt euforiske over igen at være ude i havsejlsads, i et hav der var turkisblåt i det vedvarende solskinsvejr. Vi havde et par dages sejlsads til Stralsund oppe ved Rugen.

Her fik vi en fin plads inde midt i byen. Turens sidste store oplevelse skulle blive, at vi kunne sidde her i solnedgangen ude på dækket med en kop te og lytte til opera fra »Østersøfestivalen«. En værdig afslutning på en fantastisk tur. 25 dage efter vi var stævnet ud, genså vi Femø havn. ⚓